



# Hét Határ

Református hitéleti lap

XVI. évfolyam 10. szám

2012. október

## ÉVFORDULÓK A REFORMÁCIÓ KAPCSÁN

### A „nyolcadik diakónus” 150 éve született Kiss Ferenc

Egyházmegyénk szeptember végén tartotta a diakóniai konferenciát. Egyházunk egyik ismertetőjegye a szeretetszolgálat (diakónia) gyakorlása. A reformáció hónapjában emlékezzünk meg arról, aki hazánkban elhívott munkása volt Istennek.

„Jöttem kiáltani: bele a Krisztussal a forrongó társadalomba! S az éhezőknek kenyeret, az elnyomottaknak szabadságot, a tudatlannak világosságot, a bűnösnek váltságot! Krisztus az éhezőt megelégtíti, - ma még több arcról mered ránk a szűkölködés réme: lépünk a szociális mentőmunkák terére! Segítő, jótékony egyletek kellene, menhelyek, árvaházak. Kálvineum a leroskadottnak, a tehetetlennek, az árvának!...Nem folytatom tovább, cselekedni akarok!”

Ezekkel a szavakkal foglalta el hajdúvidéki esperesi székét 1911-ben Kiss Ferenc, és be is váltotta szavát. Életét az elesettek segítésére, az evangélium tettekben való terjesztésére szentelte. Már püspökladányi lelkészsége alatt elterjedt a híre országszerte, mint a nép nyomorát értő, átérző és felvállaló lelkipásztornak. Az egri érsekség 8000 holdas birtokából a püspökladányiak nem részesülhettek, mert nem tudták megfizetni a magas bérleti díjat. Kiss Ferenc 2000 taggal megalakította a Hitelszövetkezetet, majd a Földbérlo szövetkezetet. A szegény emberek összeadott filléreiből hamarosan akkora töke gyűlt össze, hogy kibérelhették és megművelhették a ladányi határt. Ugyancsak segítségére sietett a munkás, főként vasúti munkás családoknak, akik nyomorult

lakáskörülmények közt tengették életüket. Maga járt el érdekükben a miniszternél. Néhány év alatt 320 új, tágas, lakás épült fel.

Esperesként a lelkészárvák felé fordult



törődése, és Hajdúböszörményben a fiúk, Nyíregyházán a lányok részére alapított árvaotthont, amelyet Kálvin után Kálvineumnak nevezett (1924). Helyi próbálkozások mellett azonban egyre inkább érezte, hogy országos összefogásra van szükség. Rádiószózatot intézett az ország népéhez az Országos Református Szeretetszövetség létrehozása érdekében. „Ki tudná megmondani, hogy hány élet züllik el, hány tehetség roppan össze, mennyi méltatlan könny omol, mennyi nyomor, bukás

kiált az égre, ez alatt a kaini jelszó alatt: „Avagy őrizője vagyok-e az én atyámfianak?” Ezt a felfogást akarja megvalósíttatni a Szeretetszövetség. Mélyen meg vagyok győződve, hogy küldetésben járok, hogy hirdessem egy felsőbb világ üzenetét.” Szavaira megmozdult az ország: adományok, felajánlások érkeztek, volt, aki pénzt, más földet, házat adott a célok elérésére. Az első évben (1932) megnyílt Hejőpapiban az első árvaház. Később összesen 23 árvaház, 19 aggmenház, 3 napközi otthon, 2 fogyatékos gondozó intézet állt fel. Mindezeket túl segítségére volt a Szabolcsból a Dunántúlra vándorlók letelepítésében, szerkesztette a Szeretetszövetség kalendáriumát, a Népbarát könyvtárat, és ezernyi cikket írt a szeretetszolgálatról. Hosszú élete végéig (1948-ban hunyt el) szolgált és követte a belső parancsot: „Menj, mert menned kell! Tedd, mert tenned kell!”

Ma is időszerűek szavai: „A szeretetvékenység többé nem egyesületi feladat, hanem az evangélium hirdetése mellett azzal egyenlő fontosságú gyülekezeti hivatás. Hiszem, hogy az egyházba betagozandó szeretetmunka örök, mint maga az egyház.”

Saját életét ebben a kis versben foglalta össze:

Hárfa voltam kezdedben, Uram,  
Dicsőségedet zengették húrjaim;  
Kenyér voltam a kezdedben, Uram,  
Kicsinyeid között oszlottam szét;  
Mag voltam a kezdedben, Uram,  
Újra élek minden jócselekedetben.

Gerecsei Zsolt (Ács)

## "AZ ISTEN IGÉJE NINCS BILINCSBE VERVE"

*„Emlékezz arra, hogy Jézus Krisztus, aki Dávid utóda, feltámadt a halottak közül. Erről szól az én evangéliumom, amelyért bilincset is viselek, mint egy gonosztevő. Az Isten igéje viszont nincs bilincsbe verve.” II: Tim 2:8-9*

Pál fogságból írja ezt a levelet Timóteusnak, s bár már túl van az első tárgyaláson, ügyének kimenetele mégis bizonytalan, a későbbi részekben felvetődik a kivégzésének lehetősége is. Maga a levél azonban nem Pál fogságáról, kétségbeeséséről szól. Pál ifjú szolgatársát, Timóteust, erősíti, buzdítja, mert a harcot Timóteusnak is meg kell vívni. Ez azonban olyan küzdelem, ami nem kerülhető el, amit vállalni kell, s amelyért érdemes feláldozni mindent.

Ez a biztatás hallatszik ma is az igéből, ez bátorít, lelkesít minket is, mai Timóteusokat, hiszen keresztyénként, igazi Krisztus követőként élni ma sem egyszerű. A történelem viharai megmutatták, hogy nem csak Pál és Timóteus, s az akkori gyülekezetek voltak nehéz helyzetben. Valójában soha nem volt könnyű keresztyénnek lenni. A mindenkori hívő emberekre sokszor üldöztetés, halál és börtön várt. Ennek ellenére Isten Igéjét nem lehetett megállítani. Isten – aki ura a történelemnek is – tett róla, hogy örökérvényű igazsága Szent Lelke által újra és újra napvilágra kerüljön. Ehhez emberi segítőköt keresett. Pál és Timóteus, Akvila és Priszcella, Lídia a gazdag bíboráros, mind-mind az Isten által kiválasztott munkatársak voltak. De itt kell megemlíteni reformátor őseinket is. Most nem csak a nagy nevek, Lutherre és Kálvin Jánosra gondolok, de mindazokra, akik alkalmas és alkalmatlan időkben követőjévé lettek Krisztusnak.

Isten pedig nem maradt hűtlen az őt szeretőkhöz, időről időre bebizonyította, hogy érdemes az evangéliumért bilincset is viselni, s követőit óriási erővel is felruházta. Az elmúlt évszázadok viszontagságai és üldözései között azt kell látnunk, hogy a gyülekezetek közössége a nehézségek ellenére is összetartott. A megpróbáltatások nem csüggedést, befelé fordulást, apátiát váltottak ki az emberekből, hanem emberfeletti erőt adtak. A sok szenvedés nem önzést eredményezett, hanem szo-

lidaritást és testvériséget. A legszörnyűbb helyzetek a legjobbat hozták ki az emberekből. Mindig voltak, akik imádságukkal, kétkezi munkájukkal, vagyonukkal, befolyásukkal szolgálták az Isten ügyét. Az akkori prédikátorok a legreménytelenebb helyzetben is ellátták szolgálatukat, a tanítók a leghetetlenebb körülmények között is tanítottak. Ha belegondolunk isteni csoda, hogy volt kinek szolgálni, volt kit tanítani. Ezek az emberek mégis boldogultak, mert nem voltak egyedül: közösen dolgoztak, közösen küzdöttek egy célért, az Isten evangéliumáért.

Manapság már nem kell üldöztetéstől tartanunk, ma már nyíltan lehet templomba járni. Hitünkért nem kell megkülönböztetést szenvednünk munkahelyünkön, börtön és halálbüntetés sem fenyeget minket. Ma egy új ellenséggel kell a mindenkori keresztyén embernek szembe nézni. Ez az ellenség pedig nem más, mint a közöny, a közömbösség, a semlegesség, az „aranyközéput”, a Jelenések könyvének szavaival élve a „sem hideg, sem forró nem vagy” állapota. Sajnos manapság nem az Istennek akarunk kedveskedni, nem azt keressük, hogy mi az Isten szerint jó, a neki tetsző, a tökéletes. Dehogyan foglalunk nyíltan állást az Isten ügye mellett, inkább az aranyközéputat választjuk, a semlegeséget, a „jaj, csak senkit meg ne bántunk” filozófiát, mely nem azonos az azal az intéssel, mellyel Pál apostol óv minket a megbotránkoztatástól.

Sokszor bizony mi is inkább a tömegekre hallgatunk, s megpróbálunk úgy táncolni, ahogy ők füttyölnek, megpróbálunk beolvadni, asszimilálódni, még akkor is, ha ez nem szolgálja az Isten ügyét. De hát az ember sajnos ilyen: hajlamos a lármás, a többség által hangoztatott szövegeket és jelszavakat meghallani, s a többség akarata előtt behódolni, mint kiállni önmöggyőződése mellett. A magányos, csendes, szelíd hangot pedig sokszor meg sem halljuk. Pál szavai azonban, melyek a halál árnyékában íródtak, abból a biztos tudatból fakadnak, hogy az ő és minden keresztyén ember igazsága nem emberi, ma van holnap nincs igazság. Nem egy kiüresedett eszme, nem egy megfoghatatlan idea, nem egy utópia, hanem maga a testet öltött igazság, „Jézus Krisztus, aki Dávid utóda” s aki „feltámadt a halottak közül”, s

akit nem lehet megkötözni, nem lehet rabságba vetni, nem lehet elhallgattatni, mert változatlan és visszavonhatatlan, s amely örök életre vezet, s melyet éppen ezért alkalmas és alkalmatlan időkben egyaránt hirdetni kell. A történelem már bebizonyította, hogy Isten Igéjét nem lehet bilincsbe verni, hogy érdemes érte szenvedni, ahogy Pál maga írja levelében: „Ezért tehát mindent elviselek a választottakért, hogy ők is elnyerjék a Krisztus Jézusban való üdvösséget örök dicsőséggel.” De – ahogy Pál apostol is tette – nem csak szavainkkal kell állást foglalunk az evangélium mellett, hanem egész életünkkel. A keresztyén élet azt jelenti, hogy Krisztushoz tartozó, Krisztust követő élet, nem vallás, hanem életforma, amit nem lehet egyszerűen a kispadról, vagy a lelátóról szemlélni. Nem elég azt mondani én veled vagyok, drukkolok neked, be is kell szállni a küzdelembe, le kell játszani a meccset.

Ez persze soha nem könnyű, soha nem egyszerű, éppen ezért legyen előttünk mindig Pál apostol példamutatása, aki olyan, egész életre szóló döntést hozott, melyben nem saját életének megtartása, hanem mások életének megmentése vezette.

*Imádkozzunk!*

*Mindenható Atyánk a Jézus Krisztus által! Urunk köszönjük neked, hogy ma már nem kell mártírhalált halnunk hitünkért, hogy nem üldöznek meggyőződésünkért, hogy kegyelmeiből szabad és teljes életet élhetünk. Bocsásd meg nekünk, hogy mi mégis gyengék és hűtlenek vagyunk, hogy még mindig kétfelé sántikálunk, hogy sokszor még önmagunk mellett sem állunk ki. Megvalljuk neked, hogy a nagy igyekezetünkben, mellyel az embereknek akarunk tetszeni, elfeledkezünk arról, hogy mekkora áldozatot hoztál értünk, hogy véren váltattunk meg, hogy Szent Fiad életét adta azért, hogy újra Hozzád tartozhassunk és ismét gyermekeid lehessünk. Kérünk Urunk, Szent Lelked erősítse a mi gyenge, sokszor éppen csak pislákoló hitünket, tegyen minket hitvalló tanítványokká, hogy egész életünkkel Neked szolgálhassunk. Ámen.*

Molnár-Varga Szilvia

# SZABADTÉRI ISTENTISZTELET A RÉDEI TEMPLOMBAN

Szeptember első vasárnapjának délutánján Réden gyülekeztek a bakonyi (Bakonyzentkirály, Csesznek, Csetény, Dudar, Réde, Veszprémvarsány és Zirc) gyülekeze-

teik tagjai és lelkipásztorai. Sokan kanyarodtak a park felé, hogy meglássák, vajon a délelőtti rossz idő ellenére kint tartjuk-e az alkalmat. Végül mindenki megérkezett az esőhelyszínre, a rédei református templomba.



A Bakonyhoz közel található, egy legációk körzetet alkotó egyházközségek három éve tartó összefogásának egyik megnyilvánulása az évenként más-más helyszínen megrendezett szabadtéri istentisztelet. Céljaink között szerepelt a természet adta különleges helyszíneken közösen magasztalni Isten dicsőségét. Ezen túl arra számítottunk, hogy a parkok és terek nyitottsága lehetővé teszi a templomi környezettől távol maradók számára is a csatlakozást. E gondolatok által vezérelve tartottuk meg két évvel ezelőtt Zirc főterén, tavaly a dudari iskola udvarán, végül idén a rédei park helyett a templomban közös istentiszteletünket nagyjából kétszázhetven fő részvételével.

Eltérő hagyományú és különböző habitusú gyülekezeteinkkel minden alkalommal arra törekszünk, hogy az összetartozás, együttműködés valamilyen módon érvényesüljön a liturgiában, a közös szolgálatban. Ezt segítette elő Gilicze Tamás, bakonyzentkirályi lelkipásztor igehirdetése is az Efézusi

levél első fejezetének 9-10 versei alapján: *Mert úgy tetszett neki, hogy megismertesse velünk az ő akaratának titkát, amelyet kijelentett öbönne az idők teljességének arról a rendjéről, hogy Krisztusban egybefoglal mindenedet, azt is, ami a mennyben van, és azt is, ami a földön van.* Krisztus egybeszerkesztő művét megélni kegyelem és egyben küldetés is. Egyszerre vagyunk részesei és küldöttei Krisztus váltságművének. Hagyományosnak nevezhető, hogy a liturgia különböző elemeit a körzet lelkipásztorai végezték ezúttal a Tatai Egyházmegye esperesével, Máté Lászlóval kiegészülve. Ugyanakkor nem lettünk volna hívek fiatal hagyományainkhoz, ha gyülekezeti tagjaink közösen ne vállaltak volna részt Isten magasztalásában. A Barta Livia által vezényelt közös alkalmi énekhar szolgálat tette egészen megfoghatóvá és hallhatóvá az együttműködést a sokszínűségben.

Végül a rédei templom kertjében házi készítésű pogácsával és ásványvízzel megrakott asztalok mellett fordítottunk időt egymás megismerésére, régi barátságok megújítására. A ragyogó őszi napsütésben szóba került ismerőseink hogyléte, az egészségügy helyzete, a közös éneklés és a folytatás lehetősége. A következő alkalomnak Bakonyzentkirály ad otthon, reméljük még több szabadterrel és napsütéssel.

Barta Zsolt

# HEIDELBERGI KÁTÉ

## 80. Mi különbség van az Úr vacsorája és a római katolikus mise között?

Az úrvacsora arról tesz nekünk bizonyosságot, hogy minden bűnünkre tökéletes bocsánatot nyerünk Jézus Krisztusnak amaz egyetlen áldozatáért, amelyet a keresztfán Ő maga egyszer vitt véghez, és hogy mi a Szentlélek által Krisztussal egyesülünk, aki most a maga valóságos testével a mennyekben az Atyának jobbján van és azt akarja, hogy ott imádjuk Őt. A mise ellenben azt tanítja, hogy az élők és a holtak bűnei nem bocsáttatnak meg a Krisztus szenvedéséért, ha csak érettek a misemondó papok naponként nem áldozzák meg Krisztust; és hogy Krisztus a kenyérnek és bornak színe alatt testileg jelen van és ezért ezekben kell Őt imádni. Ezért a mise nem más, mint megtagadása Jézus Krisztus egyetlen áldozatának és szenvedésének, és kárhuzatos bálványimádás.

## 81. Kik járulhatnak az Úr asztalához?

Azok, akik bánkódnak bűneik miatt, azonban mégis bíznak abban, hogy bűneik megbocsáttattak és minden gyarlóságukat elfedezte a Krisztus szenvedése és halála, s akik egyszerűen kíváncsiak hitükben megerősödni és életüket megjobbitani. A meg nem térők ellenben, valamint a képmutatók kárhuzatot esznek és isznak maguknak.

## 82. Bebocsáthatók-e az Úr asztalához azok is, akik vallástételükkel és életükkel azt bizonyítják, hogy hitelenek és istentelenek?

Nem, mert ez az Isten szövetségének a megsűfolyása volna és az Ő haragját felgerjesztené az egész gyülekezetre. Ezért kötelessége a keresztyén gyülekezetnek az ilyeneket Krisztus és az apostolok rendelése szerint a kulcsok hatalmával élve kebeléből kizárni, míg életüket meg nem jobbítják.

# CSÁSZÁRI NYÁRI TÁBOR

Még a vakáció el sem kezdődött és máris gyermekzsivajtól volt hangos a császári református templom udvara.

Hagyományainkhoz híven, ebben az évben is szeretettel vártuk a gyerekeket a nyári református egyházi táborba, július közepén. Az egy hét alatt a gyerekek nagyon jól érezték magukat. Óvodástól a középiskolásig minden korosztályból voltak hittanosok.

A napok délelőtti áhítattal kezdődtek, melyet Körmendi Istvánné hitoktató, Noémi néni tartott a templomban. Nagy szakmai tapasztalattal, felkészüléssel és lelkesedéssel

lesztő játékokkal együtt.

A gyülekezet asszony testvérei délutánonként süteményekkel, kalácsal, lángossal vendégelték meg a jelenlévőket. A gyerekeknek nagyon ízlettek ezek a finomságok. Percek alatt elkaptokták az uzsonnát. A nagy melegben egész nap rendelkezésükre állt hűtött limonádé.

Akóts József presbiter úr a császári pékség tulajdonosa, vendégül látta a táborozókat, friss péksüteményekkel, üdítővel kínálta őket. Betekintést nyerhettek a pékség munkájába, a kenyérsütés mesterségébe. Lehetőséget biztosított arra is, hogy

Az eltöltött egy hét mindenki számára nagyon hasznosan, kellemesen telt. A gyerekek jól érezték magukat.

A programok változatossága, magas színvonalra való törekvése, köszönhető a császári református gyülekezet lelkes tagjainak, akik munkájukkal segítettek, hogy a táboroztatás emlékezetes és sikeres legyen.

Isten áldását kérem lelkipásztorunkra, családjára és a gyülekezetre.

Rózsa Gabriella

## NAPKÖZIS TÁBOR ETÉN



beszélt a gyerekeknek a tízparancsolat törvényeiről. A résztvevők szorgalmasan és örömmel gyűjtötték a piros pontokat, melyet egy-egy jó válaszáért kaptak.

Az áhítat végén az összegyűjtött jutalmakat, meglepetésre válthatták be, melyek között finomabbnál finomabb édességek voltak, a gyerekek nagy örömeire. Az áhítaton új énekeket is tanultak, melyet Sárközi Erika, orgonaművésznő színesített játékaival.

Ebédre visszaérkezve a délutáni programokon a gyerekek megismerkedtek a gyöngyfüzés rejtelmével, a táskabatikolás szépségével, a rizslabda elkészítésével.

Ezek mellett kitűzőket készítettek a számos egyéb kézügyességet fej-

megismerkedjenek a fonott kalács elkészítésének titkáival. A vállalkozó kedvűek ki is próbálhatták a tészta fonását. Az általuk készített pékárut megsütötték, és boldogan vitték haza családjuknak.

A tábor utolsó napján ellátogattuk a Henryx farmra. Ebben a vadnyugati hangulatot idéző rezervátumban, élménytel volt a szórakozás. A bátrabbak kipróbálhatták ügyességüket a játék bikán. Játsoztak, sétáltak, ismerkedtek egy számukra ismeretlen kultúra, új világ érdekességeivel, rejtelmével. Szomjukat teával, éhségüket hot-doggal csillapították. A tábor szombatán családi nappal zárult, ahol a résztvevők sport és szellemi vetélkedőn mérhették össze ügyességüket.

Az előző lapszámot lekészte a hír, pedig sokkal korábban július 30. és augusztus 3. között immár hagyományosnak mondható Hittanosnéptáncos-napközis tábor volt Etén. Közel 50 gyermek gyűlt össze nap mint nap óvodásoktól középiskolásokig a Templomban, a Művelődési Házban és a Szabadtéri Színpadon a különböző foglalkozásainkon. Idén Dániel és barátai története köré szerveztük a tábor hittanos részét, úgy az áhítatokat, mint a csoportfoglalkozásokat, sőt részben ég a kézműves alkalmakat is. Így készültek fakanálbábok, gyurmakemencék, oroszlanmaszkok, és sok más apróság, amit a táborzáró alkalommal közszemlére is tettünk, igaz a szél többször átrendezte kiállításunkat. Ezúton is köszönünk minden segítséget és felajánlást mindenkinek aki gondolt ránk.

# ÚJ ISKOLA, ÚJ TANÉV DADON

Szép, mikor egy közösség a nehézségek ellen összefog, és egyetértésben dolgozik a közös cél érdekében. Így volt ez Dadon néhány évvel ezelőtt, amikor a kormányzati szándék a helyi iskola bezárását eredményezte volna, de a helyi vezetés, a lakosság és a pedagógusok úgy döntöttek, egyházi iskolaként kísérik meg a túlélést. Így a Pápai Református Kollégium Tagintézményeként működhetett tovább az iskola.

Az idén nyáron fenntartóváltás történt: a helyi gyülekezet vette át az intézményt. Szeptember elsejétől a Dadi Református Egyházközség Általános Művelődési Központja nevet viseli az iskolánk. A rövidebb elnevezésünk: Dadi Református Általános Iskola.

Az évnyitó istentisztelet 2012. szeptember 2-án 10.30-kor kezdődött a református templomban. Kovács Tamás lelkipásztor igehirdetésével, aki Sámuel próféta első könyvéből arról a történetről szolgált, amikor Dávid megkíméli Saul életét. Három dolgot emelt ki az igéből; a gonoszság indulatát, amely annyira jellemzi a mai világot, a hit indulatát, amely bennünket kell hogy jellemezzon, valamint az irgalmasságot, melyet nap mint nap gyakorolnunk kell. Ehhez kérte Isten segítségét.

Ezután Bakiné Takács Irén intézmény-

milyen iskola építésében szeretne részt venni. Szeretné többek között, ha az iskola szeretettel teljes légköre tovább nőne, és a gyerekek büszkének lennének az itt töltött évekre. Beszéde végén Isten áldását kérte az iskola működésére és azt kívánta, mindannyian éljük meg naponta, hogy „Az Úr énnékem őriző pásztorom”

Az ünnepség további részében közös énekkel és versekkel vettünk búcsút Tóth Józsefné tanítónénitől. Éva néni mintegy 40 esztendővel dolgozott első munkahelyén, a dadi iskolában, s most

## HITTANOS KIRÁNDULÁS

2012. OKTÓBER 13-ÁN  
SZOMBATON  
SZERVEZZÜK MEG A  
HÉTHATÁROS  
HITTANOSOK  
HAGYOMÁNYOS  
KIRÁNDULÁSÁT.

### A program:

- A csákvári Geszner ház és környezete megtekintése
- Kirándulás a csákvári haraszt-hegyi geológiai és növénytan tanösvényen
- A móri református templom megtekintése

### Közben közösségi játékok

Jelentkezz lelkipásztorodnál !



vezető felolvasta a más szolgálatai miatt jelen lenni nem tudó Steinbach József püspök úr köszöntő levelét. Az igazgató beszámolt a nyáron elvégzett munkákról. A fenntartóváltással járó temérdek adminisztrációs feladat mellett a nyári szünetben felújították a vizesblokkokat, fárónkból készült padokat és asztalokat helyeztek el az udvarokon, és a Szülői Szervezet segítségével sötétítőfüggönyök is kerültek a termekbe. Ezzel még látványosabbá válhat az interaktív táblák használata.

Rokosz Zsigmond, az Igazgatótanács elnöke beszédében megköszönte mindazok munkáját, akik a nyár folyamán fáradságot nem ismerve dolgoztak azon, hogy a fenntartóváltás előfeltételeinek biztosítása határidőre megtörténjen. Elmondta, hogy látja az iskola tanári munkájának fejlődését, de az elvárások mindig nőnek. Kitért arra, hogy ő

nyugdíjba vonul. Búcsúbeszédében elmondta, hogy mindig szeretett itt dolgozni, bármilyen feladatkört töltött is be.

Esküt tettek az első osztályosok és új munkatársunk, Császár Katalin tanító, aki a napközis foglalkozásokat és a táncórák egy részét fogja tartani.

A Szózat eléneklése után a nyolcadikosok ajándékot adtak át a 14 első osztályosnak, akik még az óvónénikkel érkeztek az ünnepségre, de már iskolásokként léptek ki a templomból. A templomudvaron a hagyományos fotózással zárult az ünnepség.

Reméljük, Isten segítségével és a testvérek egyetértésével még sokáig működhet további nagyobb változások nélkül helyi, református, magyar intézményként a dadi iskola.

Sárköziné Csonka Zita

## IGMÁNDIAK EGYÜTT

Nagy izgalommal keltünk útnak ez évi kirándulásunk célja felé 2012. augusztus 31-én, pénteken, kora reggel. Hosszú út várt ránk, hiszen Sárospatak volt a célállomás, s út közben is több szép hely megtekintését terveztük be.

Első megállónk Színpetri volt, ahol a világ legnagyobb könyve tekinthető meg. A készítő-tulajdonos, Varga Béla, a könyv mellett egy vízkerék meghajtású papírmalmot, és egy Gutenberg nyomda hasonmást is berendezett, melyek mind látogathatók.

Innen Tornyosnémetibe mentünk, ahol a 14. századi református templomot nézhettük meg. Utunk Vizsoly felé vitt tovább, ahol hálaadással néztük meg az egyházunk és magyar nyelvünk egy fontos támpillérét, a Károli Bibliát, valamint a gyönyörű vizsolyi református templomot.

Sárospatakon volt a szállásunk, s a második nap, szeptember 1-én Sárospatak nevezetességeit nézhettük meg. Elsőként a Nagykönyvtár és hozzá tartozó kiállítás felé vitt az utunk, onnan a Református Templom felé vettük az irányt, ahol Sipos István főgondok úr és Vincze Judit nagyigmándi kántor a templom csodálatos Mooser orgonáját is megszólaltatták. Az utolsó látnivaló a Rákóczi vár és a hozzá tartozó Vörös-torony voltak.

Az idén is, Istennek hála, sok élménnyel gazdagodhattunk kétnapos kirándulásunk során, legfőképpen pedig különleges alkalom volt ez azért is, mert még inkább megismerhettük egymást, s elmélyülhettünk a Megváltó Krisztusunkba vetett hitben.

Sugár Tamás

## AZ ETEI TEMPLOM ELSŐ SÍPOS ORGONÁJA

2012. szeptember 7-én este megtörtént a várva várt csoda: Sárosi Dániel orgonaművész, Molnár Péter egyházmegyei ének-zenügyi titkár, Fábián Attila és

templomunkba tervezett orgonát sikerült megvalósítanunk kevesebb, mint 9 millió Ft-ból. (Lehet, hogy ez soknak tűnik, de orgona viszonylatban ez na-



Bátki Dávid közreműködésével. műszaki átadásra került az Etei Református Templom Első Sípos Orgonája. Szigorúan így nagybetűvel, mert ilyen nincs még egy a világon. Évszázados álmom vált valóra, hiszen az etei reformátusok sokszor indultak neki az orgonaépítésnek. Még ma is megvannak a régi látványtervek, de a történelem viharai miatt mindig csak tervek maradtak. Egészen mostanáig.

Még 2010. elején Németországból vetünk egy kis 6 regiszteres gyakorlóorgonát, melyet másik 6 regiszterrel bővítettünk, s így valójában a szükséges teljes átépítés miatt, egy teljesen új

gyon jó árnak tekinthető, mert hangszerünk valós értéke valahol 30 millió Ft körül mozog.) Ezen összeg szinte teljes egészét a gyülekezet korábbi megtakarításai, és a gyülekezeti tagok adományai teszik ki, melyet kiegészített egyházmegyéink jelképes segélye és a megyebeli gyülekezetek egy részének egy vasárnapi perselyadománya. Ezúton is köszönjük.

Bár a munkálatok a tervezettnél sokkal jobban – több, mint egy évvel elhúzódtak, az átadást követően kijelenthetjük: megérte várni. Ráadásul, emiatt hangszerünk is tovább bővül majd még egy regiszterrel a jövő tavasszal, s válik tényleg teljessé.

Most még próbaüzemben van, s apróbb javítások, igazítások még szükségeltetnek a tökéletességig, de már most is igen meggyőző hangja és látványa van az Etei Református Templom Első Sípos Orgonájának. Bár ez a hír sokakhoz eljutott az egyházmegye és az egyházkerület honlapja révén, de ott csak kép látható, aki szeretné meghallgatni is otthonában hangszerünket az a <http://www.ete.refdunantul.hu/hir/mutat/8372/> weboldal alján lévő videót is megtekintheti. Reméljük hamarosan már orgonakoncertre is hívhatjuk kedves testvéreinket, hogy élőben is lássák és hallják e remek hangszeret.



# GYEREKSAROK

## Önmegtartóztatás

Kedves Gyerekek!  
Karikázzátok be a helyes választ! Ki a legerősebb ember a világon?

Fekete László  
Bud Spencer  
Sylvester Stallone

Bármelyik nevet is karikáztátok be, elfogadom. Izmosak, verekedősek és mindig győznek. Bevallom, nem tudom, hogy melyikük a legerősebb. Az azonban biztos, hogy mindegyikük fel tud emelni akkora súlyt, amit ti meg sem tudnátok mozdítani. A Bibliában is vannak erős emberek. Ismeritek Sámson, akinek a hosszú hajában volt az ereje? Mikor a felesége elárulta az ellenségnek ezt a titkot, álmában levágták a haját. Addig oroszlánt, farkast és embereket vágott földhöz, ám ekkor olyan gyenge lett, hogy az ellenség könnyen megkötözte és börtönbe zárta. A fiatal Dávid király is legyőzött egy oroszlánt, míg apja juhaira vigyázott. Jeremiás próféta barmoknak készített nehéz igát vett a vállára, és így mondta el Isten üzenetét. Jézus első tanítványai kemény fizikai munkát végeztek, amíg be nem álltak Jézus szolgálatába.

Nem csak így lehetünk erősek. Hanem úgy is, ha nem sírjuk el magunkat, amikor beütöttük a térdünket. Akkor is erősek vagyunk, ha nem ijedünk meg egy félelmetesen ugató kutyától. Akkor is erősek vagyunk, ha nem eszünk meg egy egész tábla csokit, hanem hagyunk belőle a testvérünknek. Akkor is erősek vagyunk, ha le tudunk mondani egy márkás sportcipőről, hogy helyette másra jusson pénz. Akkor is erősek vagyunk, ha a játékban hagyunk más győzni. Akkor is erősek vagyunk, ha nem feleselünk vissza anyának, hanem szépen elmeséljük, hogy mi történt velünk. Vagyis erősek vagyunk, ha tudunk uralkodni az érzéseinken, az indulatainkon, a vágyainkon, a szavainkon. Ez a képesség az **önmegtartóztatás**. Olyan képesség ez, amit ajándékba kapunk Istentől. Ezért is találjuk meg a Szentlélek gyümölcsei között. Enélkül féktelenek lennénk. Enélkül kezelhetetlenek lennénk. Enélkül József is kitöltötte volna haragját a testvéreire, amikor újra találkozott velük Egyiptomban. Józsefet eladták a testvérei

rabslolgának. Féltékenyek voltak rá kivételezett helyzete miatt. Irigyek voltak rá álmai miatt. Dühösek voltak rá dicsekvő magatartása miatt. József elkerült Egyiptomba, ahol kalandos módon az ország második legnagyobb embere lett. Megfejtette a fáraó álmait a bőven és a szűkösen termő 7 esztendőről. Bizony, amikor bekövetkezik az éhínség, akkor családja is éhezett ott. József testvérei elmentek Egyiptomba, hogy gabonát kérjenek. Nem is sejtették, hogy aki fogadja őket, nem más mint az ő eladott testvérük. József különösen is elzárkózott, amikor meglátta legkisebb testvérét, Benjámint. Mégsem mutatta ki sem haragját, sem sírását a testvérei előtt. Azt olvassuk a Bibliában, hogy elment a belső szobájába kisírni magát. „Azután megmosta az arcát, és kijött. **Uralkodott magán**, és ezt mondta: Tálaljátok fel az ételt!” (1Mózes 43:31) Vendégül látta azokat, akik évekkal azelőtt meg akarták ölni. József uralkodott haragján, megbocsátott testvéreinek és szeretettel bánt velük. Minderre Isten tette képesé, aki egyengette életét Potifár házá-

ban, a börtönben és az ország élén is. Isten minden rosszat jóra fordított az életében. Erőssé tette, hogy uralkodni tudjon magán: az érzésein, az indulatain, a vágyain, a szavain. Kérjük Istent imádságban, hogy minket is tegyen ilyen erőssé!

Karikázzátok be a helyes választ! Ki a legerősebb ember a világon?

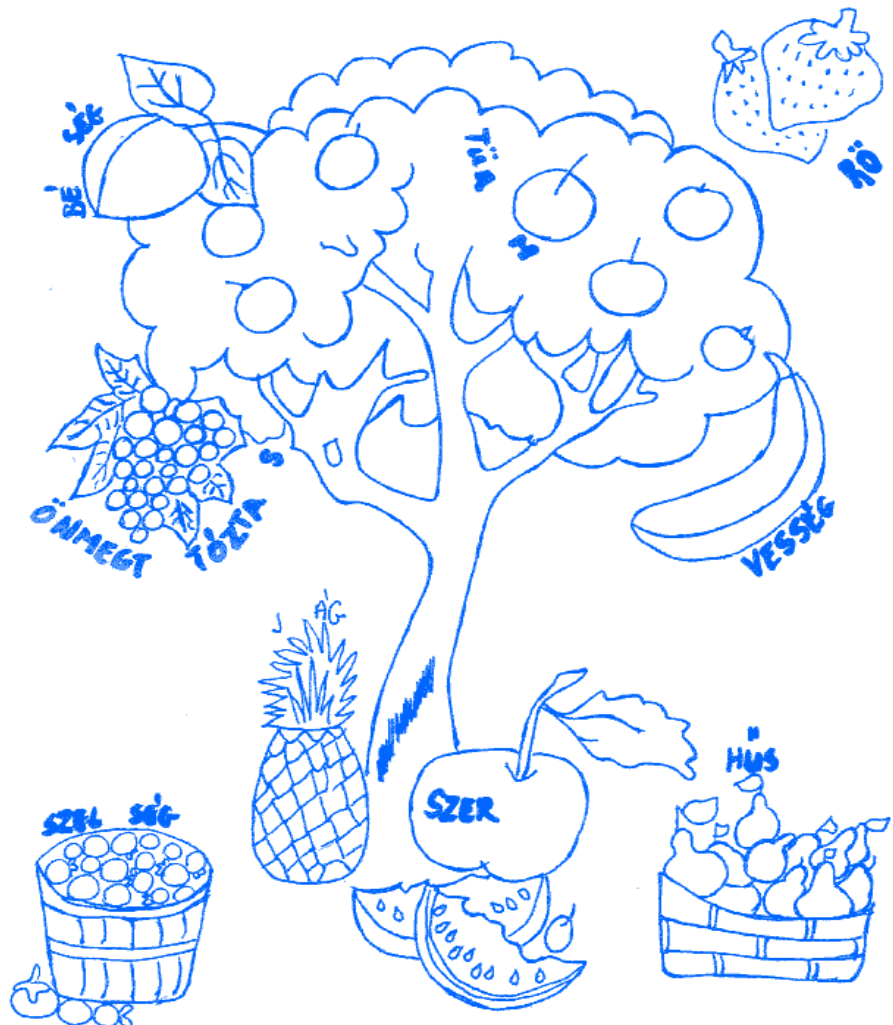
1. Én.
2. Te.
3. Mindkettő.

A harmadikra kell törekednünk, nektek és nekem is. Az a legerősebb a világon, aki tud önmagán uralkodni. Aki tudja, mi a mérték, aki tudja, hogy mennyi az elég. Aki meg tudja fékezni haragját, aki le tud mondani arról, amire nagyon vágyik. Aki ellent tud állni a kívánságoknak. Akinek a szívében ott van az önmegtartóztatás gyümölcse.

Szeretettel: Barta Livia

### Lélekgyümölcs szüret

Sajnos szedés közben elgurult néhány betű. Egészítsétek ki mind a 9 gyümölcs nevét! Színezzétek ki a rajzot!



# AZ ANYAKÖNYVBEN OLVASTUK LELKÉSZBEIKTATÁS

**Ács:** megkeresztelték: Juhász Franciskát, Morovits Ritát, Bartha Zsófiát

konfirmált: Morovits Rita

eltemették: Ördög Csabikát

**Bana—Bábolna:** Megkereszteltük: Szabó Zétényt, Zobák Benettet

Eltemettük: Vári Istvánt, Petőcz Imrénét

**Csép:** Eltemették augusztusban Sárkány Lászlónét és Viczián Menyhértét

**Ete:**

Házasságot kötött Szabó Csaba és Keszthelyi Adrienn

Eltemették augusztusban id. Móricz Ferencet,

szeptemberben Körmenyi Lászlót

**Kisbéren:** megkereszteltük: Lengyel Blankát

eltemettük: Csillag Jenőt

**Kisigmánd:** Temetések: Vasi Mihályné, Mátyás László,

Tálas Józsefné, Angyal Józsefné.

Keresztelő: Szabó Kata

**Kömlőd:** megkeresztelték Szikszai Tibort,

Horn Dzsesszika Kittit, Horn Krisztofert,

Heizler Viktória Barbarát

**Környe:** megkeresztelték Dani Kéri Bencét

Bublovics Barbara Gabriellát

Eltemettük Hujber Lajost

**Nagyigmánd:** Megkereszteltük: Behek Vandát, Körmenyi Annát

Eltemettük: Horváth Istvánt, Kövi Ferencnét,

Vörös Jánosnét

**Réde:** házasságukra Isten áldását kérték:

Kovács Tímea és Kálóczi Attila

Varga Zsuzsanna és Cserhádi Richárd

**Szákszend:** Temetés: Papp Zoltán

**Dr. Szabó Előd** megválasztott, tatai lelképásztor beiktatása Tatán, 2012. október 20-án lesz.

## KÖZPONTI REFORMÁCIÓI MEGEMLÉKEZÉS

október 27. GYERMELY

## ÚJ RAVATALOZÓ ÉPÜL ÁCSON

2012 tavaszán hatalmas munkába kezdett az ácsi gyülekezet. A református temetőben álló régi ravatalozó épülete az elmúlt években életveszélyessé vált: alapja megsüllyedt, falai megrepedtek. A valaha egyébként is két részből épült épület javítására nem sok esély mutatkozott. A szakvélemények következtében a presbitérium új, korszerű ravatalozó építését határozta el 2011-ben.

Az épületben külön vizesblokk, hűtőt befogadó helyiség, tároló, és egy nagy alapterületű, látszó faszervezetű fedett ravatalozó tér is kiképzésre kerül. A tervek és engedélyek beszerzése, a vállalkozók kiválasztása után 2012 tavaszán elbontottuk a régi épületet, és hamarosan elkezdődött az új ravatalozó kitérítése, az alap kiásása. Miután pályázati lehetőséget nem találtunk, önerőből fogtunk az építkezéshez. A meglévő tartalékok és a gyülekezetben meghirdetett adakozás következtében eddig mintegy hatmillió forintot fektettünk a munkákba. A gyülekezet - és örvendetes módon a város más vallású lakói - körében reményeinket meghaladó méreteket öltött az adakozás.

Jellemzésül: az első adományok már azelőtt megérkeztek, mielőtt a presbitérium az építkezést elhatározta volna. Köszönetünket fejezzük ki azért is, hogy énekkarunk karnagya jótékonyági hangversenyt szervezett a templomba, amelynek bevételét szintén e célra ajánlották fel.

Nagyon sokan vettek és vesznek részt önkéntes munkával, fuvarozással, szaktudásukkal is az építkezésben. Időközben a Közigazgatási Minisztériumtól másfél millió forint támogatásra kaptunk ígéretet, valamint a helyi önkormányzat, cégek és vállalkozások is pártolólag álltak gyülekezetünk mellé. Ezek a reménység szerint hamarosan befolyó támogatások minden bizonnyal lehetővé teszik, hogy az év folyamán befejezzük a munkákat, és gyülekezetünk, városunk egy igényes, értékes épülettel gazdagodjék.



Újságunkat – hirdetőinknek és alapítványunk támogatóinak köszönhetően – ingyenesen juttatjuk el olvasóinkhoz !

**Hét Határ** Református hitéleti lap. Megjelenik minden hónap első vasárnapján Ács, Ászár, Bana, Bábolna Bokod, Csép, Császár, Dad, Ete, Kisigmánd, Kisbér, Kömlőd, Környe, Környebánya, Nagyigmánd, Oroszlány, Réde, Vérteskethely, Szákszend, Tárkány reformátusai közt

Kiadó: "Közelebb Egymáshoz" Alapítvány 2854 Dad, Fő u. 28. Felelős kiadó: **Gerecsei Zsolt** elnök 2941 Ács, Fő u.71.

**Szerkesztőség:** 2853 Kömlőd, Perczel u. 26. tel.: 06-34/578-503 fax.: 06-34/470-543 email.: [hethatarlap@freemail.hu](mailto:hethatarlap@freemail.hu)

Felelős szerkesztő: **Bogáth István** Nyomtatás: MONTÁZS Press Kft. Oroszlány tel.: 20/454-35-41 Molnár Ferenc ügyvezető

Internet elérhetőség: [www.hethatar.refdunantul.hu](http://www.hethatar.refdunantul.hu)

ISSN 1417 - 7641